

Računarska sigurnost

doc.dr. Samir Lemeš
slemes@mf.unze.ba

Univerzitet u Zenici - 2012

Računarska sigurnost

- Šta je sigurnost informacija?
- Računarski virusi
- Hoax
- SPAM
- Dialer
- Popup
- Spyware

Šta je sigurnost informacija?

- Sigurnost informacija je usmjerena na očuvanje:
 - **povjerljivosti**: osiguranje da su informacije dostupne samo onima kojima je dopušten pristup;
 - **integriteta**: očuvanje tačnosti i kompletnosti informacija i metoda za obradu;
 - **dostupnosti**: osiguranje da ovlašteni korisnici imaju pristup informacijama i imovini koja je u vezi s njima, onda kada se to zahtijeva.

ISO/IEC 27001:2005

- Ovaj standard daje preporuke za upravljanje sigurnošću informacija
- Sigurnosne prijetnje:
 - obmane pomoću računara,
 - špijunaža,
 - sabotaze,
 - vandalizam,
 - požari ili poplave,
 - računarski virusi,
 - računarski haking,
 - napadi odbijanjem usluga (denial of service)

Serijski standardi ISO 27000

- 27001: Zahtjevi za sistem upravljanja sigurnošću informacija (ISMS)
- 27002: Pravilo dobre prakse za upravljanje sigurnošću informacija
- 27003: Vodič za implementaciju ISMS
- 27004: Mjerenja upravljanja sigurnošću informacija
- 27005: Upravljanje rizikom ISMS
- 27006: Zahtjevi za ISMS akreditaciju

Računarski virusi

- Virus su računarski programi koji se umnožavaju i distribuiraju neovisno o volji korisnika
- Najčešće virusi sadrže maliciozni kod, koji može oštetiti ili uništiti podatke
- Zaraženi računar se koristi za dalju distribuciju virusa
- Virus obično stiže u vidu attachmenta uz e-mail poruku

Računarski virusi

- Danas su najraširenija vrsta virusa Internet crvi (worms) koji koriste sigurnosne propuste e-mail softvera, te USB (Autorun.inf) virusi
- Trojanski konj (Trojan horse) se koristi prevarom da navede korisnika da pokrene maliciozni kod
- Piratski software često sadrži i viruse

Računarski virusi

- Zaraženi računar često šalje e-mail poruke bez znanja korisnika
- Pošiljalac e-mail poruke je najčešće lažan, tako da je teže otkriti izvor zaraze
- Koristi se lokalni adresar i *Temporary Internet Files*
- Poslate poruke sadrže virus i nasumice odabran tekst

Zaštita od virusa

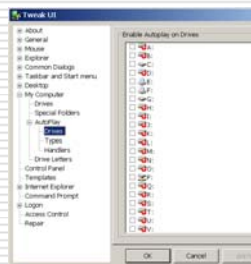
- Jedina sigurna metoda je izrada **rezervnih kopija podataka** !!!!!!!!!!!
- Oprez prilikom otvaranja e-mail attachmenta (strani jezik) .exe .scr .vbs .prg .bat .com dvostruka ekstenzija: .doc.bat
- Antivirusni software
- Redovno ažuriranje antivir. softvera

Zaštita od virusa

- Avast Antivirus
- Norton Antivirus (Symantec)
- Mcafee Antivirus (Network Associates)
- ESET NOD32
- Kaspersky
- Sophos
- www.virscan.org

Zaštita od virusa

- MS dodatak za Windows XP kojim se blokiraju Autorun.inf USB virusi
- TweakUI
- Start / Programs / Powertoy for WinXP
- Autoplay / Drives
- <http://windowsxp.mvps.org/tweakui.htm>

Hoax

- CNN je objavio da se pojavio najopasniji virus ikad!!! Javi svima!
- Siemens će za svaki e-mail koji pošaljete dati 1 eurocent za liječenje siromašnog dječaka iz Gvatemale
- Sretna mantra iz Šri Lanke – u roku od 4 sata pošaljite ovu mantru na 20 e-mail adresa i ispuniće vam se želje

Hoax

- ❑ Koristi naivnost ili strah korisnika da bi se postigao efekat virusa
 - ❑ Osnovni cilj: slanje što većeg broja beskorisnih e-mail poruka
 - ❑ Ko profitira?
 - ❑ ISP (Internet Service Provider)
-

SPAM

- ❑ Beskorisna, suvišna pošta
 - U Oklahomi je sniženje zavjesa
 - Turistički aranžman za Floridu
 - Pojeftini usisivači u Frankfurtu
 - Dobili ste glavni zgoditak na lutriji u Holandiji (iako nikad tamo niste bili)
 - Svrgnuti predsjednik Kenije traži vaš bankovni račun za transfer 10000000
-

SPAM

- ❑ Za zaštitu od spam-a:
 - Ne ostavljajte službenu e-mail adresu gdje god se to traži
 - Imajte rezervnu e-mail adresu (hotmail, yahoo mail, ...)
 - Pazite na opciju "subscribe" i "receive updates, announces, ..."
 - Izbjegavajte WAREZ
-

Dialer

- ❑ Kod normalne Internet konekcije plaća se samo lokalni telefonski impuls, bez obzira na udaljenost servera koji se koristi
 - ❑ Dialer je program (sličan virusu) koji lokalnu Internet vezu zamijeni modemskom vezom na broj u stranoj zemlji koji se skupo naplaćuje
 - ❑ Vidi se tek na telefonskom računu
-

Popup

- ❑ Veliki broj web stranica se finansira pomoću reklama (Geocities)
 - ❑ "Popup window" je prozor koji se otvori pored osnovnog prozora browsera, a često sadrži zamke, prevare, ili samo dosađuje i ne da se zatvoriti
 - ❑ Postoji "popup blocker" software
 - ❑ Noviji browseri blokiraju popup
-

Spyware

- ❑ Neki programi su naizgled besplatni, a finansiraju se pomoću skrivenog koda koji generiše reklame, spam,...
 - ❑ Gator, Toolbars, Accellerator,...
 - ❑ Instalacija je teška ili nemoguća
 - ❑ Postoji software koji otkriva i uklanja spyware:
SpyBot Search&Destroy
-